

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Appendix Traditionvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

calypsis, nec Euangelium Ioannis: Itaq; omnia scriptura, non significat totam, sed quamque etiam partem, esse diuinitus inspiratam, & sufficientem quoad ea, quæ expressè continet, & quæ vnde petenda, ostendit. Deinde. *Vtilis* nunquam significat *Sufficiens*: Nam alioquin non scripsisset idem, 1. Cor. II. *Cætera, cum venero, disponam.*

AD III. Non reprehendunt Traditiones à Moyse & Prophetis acceptas; sed nouitates à nouatoribus inuectas. Ita Patres.

AD IV. Non vt esset regula; sed memoriale rerum per prædicationem acceptarum. Non, inquam, vt regula foret fidei; quia tunc continere deberet & sola, & omnia quæ fidei sunt; ceu Symbolum Apostolicum; at & alia habet, quæ ex se non pertinent ad fidem: creduntur tamen, quia scripta sunt. Est ea autem regula Partialis: nam Totalis, est Reuelatio facta Ecclesiæ; cuius species sunt duæ, Verbum Scriptum, & Traditum.

APPENDIX TRADITIO-

N V M

Ex Manuali R. P. Becani huc reddito in Testimonium Facti.

VETERIS TESTAMENTI Traditiones sunt duplices: 1. PHARISÆICÆ illaudatæ: vt Lotio manuum ante mensam, *Matt. 15.* Sub mensa, *Marc. 7.* & Venientium è foro, *Marc. 7.* Abstinencia à mensa peccatorum, *Matt. 9.* à

actu eorum. *Luc. 7.* à curatione ægrotū in sabbatho, *Luc. 6.* Sæpè, *Luc. 5.* ieiunandum & orandum. Decimæ omnium minutiarum, *Matth. 23.* Non jurare per aurum, &c. rempli. *Matth. 23.* De his seu malis, seu bonis, seu mediis, reprehendebantur. 1. Quia, *Matth. 23.* *Omnia opera sua faciunt, vt videantur ab hominibus.* 2. Quia ibid. *comeditis domos viduarum, orantes longas &c.* 3. Quia ibidem, *superstitiosè erant colantes culicem &c.*

2. MOSAICÆ laudatæ; vt de Canone librorum sacrorum certo: De remedio pec. orig. pro foemellis ad salutem necessario: Deque cruentis sacrificiis, quod Christi mortem significarent, indeque vim expiatoriam haberent, non ex sese, & verò necessariam ad salutem. *D. Th. 2. 2. q. 2. a. 7.*

V S V S Traditionum maior fuit Iudæis, quàm Scripturæ, in his etiam quæ scripta erant. Vnde *Exod. 13.* *Narrabis filio tuo: Hoc est quod fecit Dominus &c. Et erit quasi signum in manu tua.* *Deut. 23.* *Memento dierum antiquorum, cogita generationes singulas: Interrogas patrem tuum, & annuntiabit tibi; Majores tuos, & dicent tibi.* *Psal. 77.* *Quanta mandauit Patribus nostris nota facere ea filiis suis; vt cognoscat generatio altera. Filii, qui nascentur, & exurgent & Narrabunt filiis suis.* Ecce Mandatum Traditionum: vt etiam scripta docere & discere per Traditionem potius iuberentur, quàm per scripturam. Tum Quia Pentateuchi duo solum erant exemplaria, vnum in Arca, sub custodia Sacerdotum; iussorum id septimo quoque anno prælegere populo, *Deut. 31.* quod amissum Helzias reperit, *4. Reg. 22.* Alte-

Alterum aſſeruabatur ſub Regis cuſtodia. Tum Quia in ſchedis lex diſperſaerat; quam ſerò Eſdras in voluminis redegit formam.

II. NOVI TESTAM. TRADITIONES ſunt triplices. I. APOSTOLICÆ GENERALES, non expreſſe in Scriptura; cum eo tamen patrem habentes autoritatem. De quibus vniuerſè 2. Theſ. 2. *State, & tenete Traditiones, quas didicistiſe ſue per ſermonem, ſue per epiſtolam noſtram.* Quippe tam prædicatores Apoſtoli, quàm ſcriptores ſunt eodem ſpiritu inſpirati; hinc parvtriuſque Verbi eſt autoritas. 2 APOSTOLICÆ SPECIALES, de dogmatibus I. Fidei, Quòd Biblia ſint Verbū Dei: Quòd maneat nobis ſalua & incorrupta: Quòd eorum verum ſenſum habeamus. Quæ tria ſunt Principia Fidei ac Morum ſummè ad ſalutem neceſſaria. 2. Quòd Symbolum fidei ſit verè Apoſtolicum. 3. Quòd *Sp. Sanctus à Patre Filioque procedat.* 4. Quòd *Filius à Patre Solo eſt; non factus, nec creatus, ſed genitus.* 5. Quòd infantes ſint baptizandi. 6. Quòd baptizati ab hæreticis non ſint rebaptizandi. 7. Formam Baptiſmi eſſe; *Ego te baptizo. &c.* 8. Quòd ſeptem ſolum ſint Sacramenta. 9. Quòd Deipara manſerit Virgo perpetua. Horum aliqua poſſunt ex Scriptura probari; ſed ſi de huius ſenſu conſtiterit: At Calvinus negat verum, verbi gratia, iſtius ſenſum: *Niſi, quiſ renatus, &c.* ſic & plurimum.

2. DE DOGMATIBVS RITVVM: Vt. I. Exorcism⁹ in baptiſmo. 2. Merſio trina: 3. Chriſmatis annua renoatio. 4. Mixtio æquæ cum vino in

calice Miſſæ. 5. Sumtio Eucharisſie ab ieiuniis. 6. Sacrificatio pro defunctis. 7. Signatio frontis per crucem. 8. Cōprecatio ad orientem. 9. Aquæ benediſtio. *Horum, ait Tert. l. de Coron: mil. c. 4 & aliarum eiꝰmodi Diſciplinariꝰ ſi legem expoſtules Scripturarꝰ; nullam inuenies. Traditio tibi prætenſitur autriꝰ, Conſuetudo Conſirmatrix, & Fides obſeruatrix.*

3. ECCLESIASTICÆ, poſt Apoſtolorum tempora introductæ, eiꝰdem cum Apoſtolicis autoritatis Non ſunt; licet piè obſeruandæ: teſte *Aug. epiſt. 118.* Quia à plenariis Conciliis commendata atq; ſtatuta retinentur.

III. LUTHERO-CALVINISTAS in reſciendis peccant quadriſariam. I. Quòd imitentur priſcos hæreſiarchas hac in re; vt reprobos Traditionum exautoratores & reprobatores Arianos, Macedonianos, Eunomianos, Eurychianos, Pelagianos &c. 2. Quòd diſſentiant inter ſeſe: Nam Alij reſciunt omnes omnino Traditiones: Vt Calvinus, & Calvinisſæ in *Synodo Vtraqueſtina.* Alij quaſdam admittunt; vt Kemnitius. Alij diſtinguunt; eas de rebus adiaphorū admittunt; de neceſſarijs ad ſalutem reſpuunt. 3. Quòd falſò nobis aſſignant plura, vt ſequitur.

I. Nos docere; Scripturam ſine Traditionibus humanis imperſectam ac inſufficientem eſſe.

AT vbi de vero ſenſu Scripturæ non conſtat; non ſufficit: *Deinde, multa ſunt credenda, quæ non ſunt in Verbo Scripto.*

2. Nos docere; quod mereamur per Trad. Hum. gratiam iuſtificationis, & remiſſionē peccatorum. Ita Melanct.

Ac utramque gratis nobis conferri per merita Christi docemus.

3. Nos docere, Quod omnes Traditiones nostræ sint Apostolicæ. Ita Calvinus, At agnoscimus etiam merè Ecclesiasticas.

II, DE VERBO INCARNATO.

LECTOR. Hoc in Argumento rerum paulo prolixior in sisto: idq. in recitandis magis Nouatorum sententiis, quam refellendis; quod suapte sese immanitate iugulent ipse. Sunt autem sententiæ nonnulla paucorum dūtatai Sectariorum singulares de Christo, non communes omnium: Quadam, in quibus nec sui earum autores sibi constituerunt; sed ab iis abierunt. Veruntamen autorum Vox emissa volat; & Litera Scripta manet: Suoque perit indicio forex.

Et imprimis.

DE CHRISTI DIUINITATE.

QUESTIO VI.

Qualis est Luthero-caluinistica con-
clamatio aduersus SS,
Trinitatem?

LUTHERVS in Postilla Ma ore, Basilæ impressâ apud Herusgium, in Dom. Trinit. Humanitas tantum inuenta est vox TRINITAS. Vide & frigidè omnino sonat. Transyloani. Ministri lib. 2. cap. 9. glori abundè hæc parentis sui autoritate vtuntur. Tali digna patre proles! Patebit clarius infra quest. 9.

Idem Lutherus exauoraui de Litanis istud: S. Trinitas vnus Deus miserere nobis. Tom. 2. Ienen. fol. 79. a. Vt de Deo sentit, ita & loquitur; Noster Dominus non est Vir stramineus Ibid. fol. 215. b. Non est porcus Ibid. fol. 244. a. Non est vtor. Ibid. fol. 442. a. Veruntamen Hæreticus est, hoc tam Verum est, quam Verum est, quod celeberrima. Vniuersitas Ingolstadiana est doctra.

Quocirca, ait in Col Momp f. 369 b. Custodiat nos Deus à magnis istis primæ tabula sensationibus; in ut-
bus sibi nequit; Deum sit diabolus; an diabolus sit De-

us. Expectus loquitur. Ibid. fol. 302. b. Illa enim sententia, (si quis faciat ex Deo diabolus) Christum comprehendit, nunquam in agoniam redegit, Et Sanguinem sudarit.

CALVINVS in epist. ad Polonos: Trinitatis nomen repudiamus. Immo, idem Infit. lib. 1. cap. 1. 3. §. 5. Sepulchrum in posterum volumus. Egregium ex Theologo Vespil. louem!

AUTOR. Impietas se iugulat ipsam; quò mihi paucioribus opus 1. Vox TRINITAS in S. Scripturis expressa de nomine non est: at de Re est. Matt. vii. Baptizate omnes gentes in nom. Pat. & Fil. & Sp. Sancti. 1. Iohan. 5. Tres sunt, qui. &c. 2. Patribus antiquissimis ea vox in vsu est: Vt Dionysio lib. de diuin. Nom. c. 1. Iustino de recta Confess. fidei & c. Vide Bell. l. 2. de Christo cap. 5. 3. Nec Trinitas significat Trium Vnitatem; vt Val. Gentilis errauit: Sed Trinitatem in Vnitate veneramur, ait Symb. Athan.

II. LUTHERVS de Bibliis suis germanicis, Wittenbergæ impressis, eiec. & verba illa, 1. Iohan. 5. Tres in celo sunt, qui testimonium perhibent; Pater, Verbum, & Spir. Sanctum.

1. TIGVRINI CALVINISTÆ Magistrum imitati, eandem suis è Bibliis sententiam expunxerunt. 2. Protinus horum secutus autoritatem, eâ fidenter vsus est Blandrata Arianus, cum locis in disputat. Albana; Et in refutatione libelli Georgii Maioris.

3. Hinc LITHVANIS Ministris, & eorum atro visum spiritui, in Synodo anni 1589. 11. Maij. habita. Synodi autoritate; ne hoc nomen Trinitas in concionibus deinceps vsurpetur, in perpetuum porro decernimus & sancimus.

III. Lamberto Danæo Calvinistæ lib. contra Genebrardum Paris. Theol. Insulsa, inconcinna, periculosa hæc oratio est: Sanctæ Trinitas miserere nobis.

2. Caluino epist. 2. ad Polonos: Sapit barbariam. Hancque Blasphemiam Beza lib. de

C Vnit.